

Poloha v národním parku je pro obce výhodou, ukazuje studie

Tisková zpráva MŽP: 03.11.2008

Obce, které leží přímo v Národním parku Šumava z toho jednoznačně ekonomicky profitují. Ukázala to bakalářská práce studenta Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích Roberta Zemana [1]. Zemanova studie ekonomicky zhodnotila výhody a omezení, které obcím přináší existence národního parku. **Výsledek ukazuje, že příjmy obcí v národním parku na obyvatele jsou zhruba dvakrát vyšší, než příjmy srovnatelných obcí mimo území parku.** „Studie ukazuje, že existence národního parku je pro obce naprosto zásadním ekonomickým přínosem, přestože se v médiích často dočteme o opaku. **Obce mají lepší přístup k dotačním titulům, ale především těží z toho, že národní park je atraktivním cílem turistů,**“ říká ministr životního prostředí Martin Bursík.

Robert Zeman ve své práci zkoumal vzorek osmi obcí v okrese Prachatice. Čtyři z nich (Kvilda, Nová Pec, Stožec a Želnavá) leží přímo na území národního parku, čtyři naopak mimo jeho hranice (Chroboly, Ktiš, Zálezly a Žernovice). Jako objektivní zdroje dat zvolil autor závěrečné účty obcí v období let 1992-2006. Závěrečné účty mají 3 rozdílné struktury. Od roku 1992 do roku 1996, v roce 1997 a od roku 1998 do roku 2006 se liší struktura vykazování příjmů. V zájmu zachování maximální průkaznosti srovnal Robert Zeman příjmy obcí v těchto třech obdobích zvlášť i vývoj celkových příjmů za všechny roky.

Za celé patnáctileté období měly obce Kvilda (21 246 Kč/obyv.), Stožec (21 248 Kč/obyv.) a Nová Pec (17 442 Kč/obyv.) výrazně vyšší příjmy než Želnavá (8 079 Kč/obyv.), která leží na hranici národního parku a všechny obce, ležící mimo území NP Šumava. „To ukazuje, že přítomnost v národním parku je pro obec velkou šancí, kterou může využít,“ říká ministr Bursík.

V celkových příjmech při přepočtu na obyvatele jednoznačně vedou obce, které leží v národním parku. Pouze Želnavá, která je pouhých několik kilometrů vzdálená od Nové Pece, ale leží již jen na hranici parku, je na úrovni příjmu obcí mimo park. „Za nejprůkaznější fakt a také za nejjobecnější považuji příjem na obyvatele. Obce v Národním parku Šumava měly v letech 1992 - 2006 až několikanásobně vyšší příjem na obyvatele,“ říká autor studie Robert Zeman. „Tento velký rozdíl plyne především z vyššího příjmu dotací, mnohonásobně vyšších cen a tržeb a za prodaný nemovitý majetek a z ubytovacích a rekreačních poplatků. Výše příjmu je obecně velkou výhodou a umožňuje svobodnější rozhodování o investicích, chodu obce. Je možné tvořit velkorysejší díla, možnost zakládat infrastrukturu, která je základem pro další rozvoj a multiplikačním efektem přinese další příjmy v budoucnosti. Je však potřeba dodat, že samotné finanční prostředky, jakkoliv jsou velké a jakkoliv jsou velkou výhodou, nezakládají automatický úspěšný rozvoj obce. To ukazuje příklad Nové Pece. Přestože měla tato obec absolutně nejvyšší příjmy letech 1992-2006, nedokázala je efektivně proměnit ve prospěch vzhledu obce, její infrastruktury, ve kvalitu služeb jak pro své občany, tak pro návštěvníky.“

"Dalším parametrem, který je významný, je schopnost Správy Národního parku a CHKO Šumava pozitivně a účinně komunikovat s obcemi a pomáhat maximalizovat jejich příjmy a výhody plynoucí z existence národního parku. Schopnost kvalitně a průhledně vést tuto organizaci významně ovlivňuje charakter a kvalitu života v obcích národního parku," dodává autor práce. „Dluhu v této oblasti z minulosti jsme si vědomi a docela usilovně pracujeme na tom, abychom dobrou spolupráci s obcemi reálně nastartovali. Společně pracujeme na místní Agendě 21 a definovali regionálně významné projekty. Připravujeme také tzv. Master projekt, který přinese na Šumavu další prostředky z EU,“ říká ředitel Správy NP Šumava František Krejčí.

Jakub Kašpar, tiskový mluvčí MŽP

Kontakt na autora studie: Robert Zeman, tel.: 602 931 196

Poznámky:

[1] Jde o bakalářskou práci pod názvem „Výhody a omezení obcí ležících ve správním území Národního parku Šumava z hlediska zdrojů obecních příjmů“.

Více k tomu naleznete na:

http://www.mzp.cz/cz/news_tz081103sumava_obce

Dále několik informací k velkému množství projektů realizovaných v NParcích v ČR a jejich významnému přínosu pro region. Institut NParku umožňuje aktivně a efektivně čerpat finanční prostředky ze státních a evropských zdrojů, dále z projektů na vědu a výzkum a z mezinárodních zdrojů a nadací. Příkladem je NP Krkonoše, kde aktuálně realizují řadu projektů zaměřených jak na praktickou ochranu přírody, tak i na aktivní práci s veřejností a turismus. Projekty NP významně přispívají k podpoře zaměstnanosti a ekonomice regionu:

- Projekt **výstavby multifunkčního objektu Krkonošského centra environmentálního vzdělávání** ve Vrchlabí se zaměřením na širokou veřejnost. Přednáškový sál pro 80 osob, výukový sál pro 30 osob, výstavní prostory, laboratoř, garážová stání,, technické prostory, skladové prostory, recepce, komplexní moderní zařízení... **hodnota projektu několik desítek miloňů Kč.**
- Projekt **Stabilizace významných lesních ekosystémů v KRNAPu v objemu 117 mil. Kč**
- Projekt **Prořezávka klečových porostů – fáze I. za 10 mil. Kč**
- Projekt **Rekultivace poškozených ploch po těžbě dřeva v Labském dole za 4 mil. Kč**
- **3 projekty týkající se údržby krajiny za 15 mil. Kč**
- S polskými partnery realizují **projekty ekologické výchovy a muzejních expozic Cesta řemesel a Typická architektura Krkonoš za 17 mil. Kč**
- K podání jsou připraveny další projekty **Vzdělávání pracovníků KRNAPu, dále Krkonoše bez bariér, a Bezpečné Krkonoše.** Dále je v přípravě projekt **Opravy a údržba lesních a turistických cest na území NP za 60 mil. Kč** a projekt **Revitalizace Klášterní zahrady ve Vrchlabí za 20 mil.** s geologickou expozicí Krkonoš, sadem a zahradou krkonošských rostlin a dřevin.

Dalších projektů v NP Krkonoše je velké množství. A podobná situace je i v dalších NParcích v ČR. Stručně shrnuto, **právě proto, že NParky jsou mezinárodně prestižním územím, otevírají cestu k mnoha novým finančním zdrojům a jsou příležitostí pro realizaci veřejně přínosných projektů.** Bohužel, **CHKO něco podobného neumožňuje a v Jeseníkách se podobné projekty téměř vůbec nerealizují a tyto finanční prostředky sem neplynou.** To je obrovská ztráta pro region, pro tvorbu nových pracovních míst a pro lepší praktickou péči o přírodu. Ostatně NP Krkonoše zaměstnává 340 lidí, CHKO Jeseníky pouze 16. To neznamená, že by v Jeseníkách vznikl stejný počet zaměstnanců, ale pro představu i **malinký NP České Švýcarsko přímo zaměstnává 52 lidí a většina z nich jsou terénní pracovníci... Navrhovaný NP Jeseníky je 2 x větší než NP Č. Švýcarsko.** Zatímco roční výdaje NP Krkonoše činily v r. 2008 cca 349 mil. Kč a v NP České Švýcarsko dosáhly 82,5 mil. Kč, celkové výdaje Správy CHKO Jeseníky za stejné období činily cca 13 mil. Kč.

Totěž potvrzuje i materiál MŽP ze základní informace o NP Jeseníky:

U nás i v zahraničí národní parky přinášejí ekonomickou vzpruhu celému regionu. Národní parky mají totiž mezinárodní věhlas, a oblast proto získává výhodu před dalšími podobnými místy. Hlavní ekonomický přínos národních parků spočívá ve značce a nabídce příležitostí pro šetrnou turistiku. Turisté v regionu obvykle využívají řadu služeb. Navíc samotná správa parku vytváří pracovní místa přímo i nepřímo, formou zakázek privátním subjektům. Přímo by se jednalo o zaměstnance parku, např. lesníky, stráž přírody, nepřímo pak o zakázky místním firmám na lesní práce, na národní parky jsou vždy vázány různé obecně prospěšné společnosti a další instituce, které zaměstnávají pracovníky informačních kanceláří, středisek ekologické výchovy a podobně. **Pro srovnání lze uvést, že po zřízení NP České Švýcarsko se jednalo přibližně o 200 pracovních míst (bez zahrnutí zaměstnanců Správy NP České Švýcarsko).**

Vyhlášení národního parku znamená i snadnější přístup k podpoře z veřejných zdrojů pro obce i pro soukromé subjekty. Státní fond životního prostředí, který poskytuje podporu výstavbě čistíren odpadních vod, hospodaření s odpady či zlepšování kvality ovzduší, obce v národních parcích a jejich sousedství jednoznačně preferuje. V řadě případů lze tak získat výrazně vyšší procento podpory. MŽP v současné době dokončuje návrh tzv. Programu podpory obcí v regionech NP, který by doplňoval současné programy tam, kde je v různých důvodech pro obce obtížné na finance dosáhnout.

Statistiky návštěvnosti NParků v ČR ukazují, že jsou atraktivním cílem pro turisty. Lidé nejsou z NP vyháněni, jak tvrdí někteří oponenti. Naopak, turisté NParky hojně navštěvují. **Graf porovnání návštěvnosti NP Šumava v letech 2008 a 2009** dokonce ukazuje nárůst počtu návštěvníků. Velmi důležité je to, že **NP má účinné nástroje, jak aktivně a pozitivně pracovat s turisty i s místními lidmi:** vzdělává je, informuje, pořádá celou řadu akcí, provozuje speciální informační centra a atraktivní domy přírody. Nerespektování pravidel a ohrožování přírody pak NP usměrňuje prostřednictvím týmu profesionálních strážců přírody přímo v terénu. Forma ochrany prostřednictvím CHKO bohužel tyto důležité věci neumožňuje účinně a aktivně realizovat, což je velká škoda pro region Jeseníků i pro praktickou ochranu jesenické přírody...

Závěrem ještě jeden příklad toho, jak NParky významně přispívají k podpoře ekonomiky regionu a zaměstnanosti, tentokrát ze Šumavy. NP Šumava a obce v něm aktuálně získaly dotace na projekty v hodnotě 520 milionů Kč. Nedávno zase NP Šumava uzavřel smlouvy na lesnické práce s převážně místními firmami v hodnotě 780 mil. Kč. NPark tak přinese do regionu finance v objemu cca 1,3 mld. Kč v několika následujících letech.

Správa parku podepsala smlouvy na lesnické práce za 780 mil.Kč 26. března 2010 16:36

VIMPERK (ČTK) - Správa Národního parku a CHKO Šumava dnes podepsala rámcové smlouvy na lesnické činnosti se 210 dodavateli, kteří uspěli ve veřejné soutěži.

Smlouva platí dva roky, od 16. března do 31. prosince 2011. Rozsah zakázky je limitován 780 miliony korun bez DPH. Na následné provádění konkrétních těžebních a pěstebních služeb vypíše správa nabídky, takzvané minitendry, které se loni osvědčily v pilotním projektu. ČTK to řekl ředitel parku František Krejčí.

"Ve výběrovém řízení se přihlásilo celkem 222 zájemců, jen minimum tedy nesplnilo kvalifikační předpoklady. Zájemců bylo asi o čtvrtinu méně než loni, ale vedle drobných a středních dodavatelů se přihlásily i firmy s větší technologickou kapacitou. Ze zahraničních je zastoupeno pouze Slovensko," shrnul náměstek ředitele Tomáš Fait. Více než dvě třetiny dodavatelů je podle něj regionálních, to znamená ze Šumavy a okolí.

Tento měsíc ředitel parku po dohodě s ministerstvem životního prostředí jmenoval kalamitní štáb, který se bude zabývat zastavením gradace výskytu kůrovce na Šumavě, a to ve druhých zónách parku. Podle šéfa štábu a náměstka ředitele parku Petra Kahudy správa letos plánuje vytěžit rekordních 500.000 metrů kubických napadeného dřeva.

Loni bylo na Šumavě vytěženo rekordních 299.000 metrů kubických dřeva napadeného kůrovcem, rok před tím to bylo 119.603 kubických metrů. Od počátku letošního roku už lesáči zpracovali dalších 3430 metrů kubických napadeného dříví. Těžba se prakticky nezastavila, omezena byla kvůli sněhu jen ve vyšších polohách Šumavy. Lesníci aktuálně evidují 2420 kubiků napadených stromů v zásahovém pásmu a při pochůzkách nacházejí další.

Loni bylo v bezzásahových územích ponecháno samovolnému vývoji asi 180.000 metrů kubických napadeného dřeva, proti předcházejícímu roku přibylo 60.000 metrů kubických.

Národní park Šumava má rozlohu 68.064 hektarů. CHKO, jež tvoří jeho ochranné pásmo se rozkládá na 99.624 hektarech, 80 procent parku zaujímají lesy. První zóna představuje 9,8 procenta rozlohy plochy CHKO.

URL zprávy: <http://www.ekolist.cz/zprava2.shtml?x=2222949>

Půl miliardy pro Šumavu

- 12.05.2010, zdroj: J. Slonková

Během pěti let bude na Šumavě proinvestováno více než 520 mil. Kč, z toho cca 400 mil. Kč z evropských fondů na výstavbu ČOV a kanalizací a na podporu biodiverzity.

Ministryně životního prostředí Rut Bízková podepsala podporu pro projekty předložené do 13. a 14. výzvy OPŽP, které se týkaly zlepšování vodohospodářské infrastruktury a zlepšování stavu přírody a krajiny. Region NP Šumava byl velmi úspěšným předkladatelem žádostí.

Je to velký úspěch Regionu NP Šumava, jehož infrastruktura byla, stejně jako podobné příhraniční regiony ČR, několik desetiletí podfinancována. Příprava těchto projektů probíhala na konsensuální bázi a ukazuje se, že společná podpora projektů vedoucích k udržitelnému rozvoji regionu je efektivní. Do budoucna bude pro tento účel nejvhodnější cesta regionálně cílených intervencí formou Krajiných integrovaných plánů rozvoje regionů.

Na snížení znečištění z komunálních zdrojů z prioritní osy 1. bylo schváleno pět projektů šumavských obcí s celkovými náklady 166,6 mil. Kč. Životní prostředí a kvalita života místních obyvatel selepší v městě Kašperské Hory, v obcích České Žleby, Prášíly, Srní a v osadě Hodňov u Horní Plané, patrně i na Modravě, jejíž žádost zůstala v zásobníku podporovatelných projektů.

Z prioritní osy 6 zaměřené na zlepšování stavu přírody a krajiny bylo schváleno šest projektů Správy NP a CHKO Šumava s celkovými náklady 354 mil. Kč. Byly schváleny dotace pro rekonstrukci a modernizaci informačních středisek na Kvildě a Svinných Ladách. Peníze půjdou i do výstavby Stanice pro handicapovaná zvířata v Klášterci a návštěvnického centra věnovaného sovám NPS (hlavně puštíku bělavému - úspěšně uměle navrácenému na Šumavu) v Borových Ladách. Dotaci získaly také projekty Stabilizace lesů a Péče o bezlesí v NP Šumava.

„Tento společný úspěch regionu NP Šumava a Správy NP a CHKO Šumava je nejlepší odpovědí na nesmyslné předvolební tahanice, které se o Šumavu v těchto dnech vedou" řekl ředitel Správy František Krejčí.

Jana Slonková
vedoucí oddělení řízení projektů Správy NP a CHKO Šumava

<http://www.npsumava.cz/1322/2242/clanek/pul-miliardy-pro-sumavu/?print=1>